

nævnt, forlangt delafstemning med navneopråb om, hvorvidt ordene „such as the Helsinki-rules of 1966“ skulle medtages. For medtagelsen stemte 25 lande, herunder Danmark, imod stemte 41 fortrinsvis afrikanske lande og Østblokken, medens 32 undlod at stemme. Den således ændrede paragraf blev herefter vedtaget med stemmetallet 55-0-39, og hele resolutionsudkastet som ændret blev endelig vedtaget med stemmetallet 87-0-8.

Plenarforsamlingen vedtog den 8. december 1970 resolutionsudkastet med stemmetallet 89-1-7. Brasilien stemte imod, og Afghanistan, Cambodia, Island, Portugal, Tyrkiet og Tanzania undlod at stemme.

Den internationale Domstols rolle.

(Dagsordenens punkt 96).

6. udvalg behandlede ovennævnte dagsordenspunkt på 16 møder indenfor tidsrummet 29. oktober — 18. november 1970 og vedtog sidstnævnte dag enstemmigt og uden afstemning en resolution herom, der senere — ligeledes enstemmigt — blev vedtaget af plenarforsamlingen den 15. december 1970. (Res. 2723 (XXV)).

Initiativet til sagens optagelse på dagsordenen blev taget af Argentina, Australien, Canada, Finland, Italien, Japan, Liberia, Mexico, Storbritannien, USA og Uruguay, der under hensyn til FNs 25-års jubilæum fandt det ønskeligt, at Den internationale Domstol, der i medfør af FN-pagten er en af FNs hovedorganer, fik styrket sin rolle, efter at det i de senere år har vist sig, at stadig færre sager bliver forelagt den med det resultat, at der ved jubilæumssamlingens begyndelse ikke verserede en eneste sag for domstolen. USA var under forhandlingerne sammen med Australien og Canada blandt de lande, der var mest aktive for at få et konstruktivt resolutionsudkast vedtaget.

I. Debatten.

Japan, der var blandt de lande, der fik sagen optaget på dagsordenen, indledte debatten og foreslog, at generalforsamlingen nedsatte en ad hoc-komite bestående af eksperter, der skulle undersøge de forhold, der har forhindret domstolens tilfredsstillende funktion.

Japan fandt, at mange lande var tøvende over for at anvende domstolen; muligvis fordi de ikke var opmærksomme på de muligheder, domstolens vedtægter åbner for mindre langvarige og beko- stelige retssager — eksempelvis ved anvendelse af vedtægternes art. 26 og 29 om henholdsvis at nedsætte afdelinger, der består af mindst 3 dommere, og hurtig behandling af sager gennem afdelinger, der består af 5 dommere. Herved kunne omkostningerne ved sagens førelse formindskes.

I et dansk indlæg (bilag 27) blev det fremhævet, at det var beklageligt, at generalforsamlingen havde behandlet de folkeretlige principper vedrørende venskabelige forbindelser og samarbejde stater imellem i overensstemmelse med FNs pagt, uden at disse indeholder nogen reference til Den internationale Domstol. Man fandt fra dansk side, at domstolens egen nylige beslutning om at gennemgå procedurereglerne var hensigtsmæssig, hvis det kunne hjælpe til at reducere omkostningerne og længden af sagerne. Et forslag om at tillade internationale organisationer at være parter for domstolen var ønskelig, hvilket ville kunne ske ved en ændring af vedtægternes art. 34. Der blev også udtalt påskønnelse af, at sikkerhedsrådet på finsk initiativ har besluttet at søge en udtalelse vedrørende Namibia-problemet indhentet hos domstolen.

Den danske repræsentant fandt, at det ville være ønskeligt, hvis flere lande underkastede sig domstolens tvungne jurisdiktion eller overgav de reservationer, der for en lang række landes vedkommende gør deres accept af mindre praktisk værdi.

Den polske repræsentant udtalte, at den pågældende ad hoc-komite skulle udføre pligter indenfor De forenede Nationers pagt, da domstolens vedtægter er en integrerende del af pagten. Han henlede opmærksomheden på, at kun 46 stater har anerkendt domstolens tvungne jurisdiktion. Den første opgave for en ad hoc-komite måtte være at undersøge årsagerne hertil. Endvidere burde man undersøge, hvorledes den geografiske fordeling af dommerne havde været. Det var væsentligt, at der af de 42 medlemmer, domstolen havde haft siden sin oprettelse, var 14 dommere fra det amerikanske kontinent, 8 fra det asiatiske kontinent og Australien, 3 fra Afrika og 17 fra Europa.